

גביית קנסות חנייה

1. כללי

בעקבות ביקורת שערך מבקר העירייה במחלקת גביה, הוחלט להרחיב את היקפה גם לגביית קנסות חנייה. הביקורת נערכה בחודשים דצמבר 1998 - פברואר 1999.

לצורך עבודתה קיימה הביקורת שיחות עם מנהל אגף איכות הסביבה ומנהלת מדור רשות החנייה, וכן עיינה במסמכים.

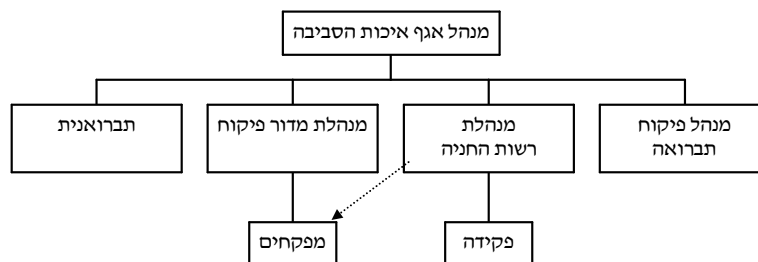
באגף איכות הסביבה פועלת "רשות החנייה" המטפלת בכל ההיבטים הקשורים לאכיפת חוקי התעבורה ברחובות העיר, באמצעות הפקחים של יחידת הפיקוח העירונית. אכיפת הגביה מקנסות חנייה מבוצע על-ידי קבלן חיצוני. אכיפה זו מתאפשרת מכוח חוקי העזר העירוניים בנדון ופקודת התעבורה.

הכנסות העירייה מגביית קנסות חנייה הסתכמו בשנת 1998 ב- 1,292,597 ש"ח, לעומת 1,060,367 ש"ח בשנת 1997.

2. הקדמה

במסגרת תפקידי הפיקוח העירוני אחראי האגף לאיכות הסביבה גם על הפיקוח על החנייה. מכוח פקודת התעבורה וחוק עזר עירוני, העמדת רכב וחנייתו, התשנ"ד - 1994, מואצלת לעירייה סמכות של אכיפת חוקי תעבורה הנוגעים לחניית כלי רכב בתחום הרשות.

לצורך האכיפה פועלת באגף איכות הסביבה יחידה מקצועית המטפלת באופן בלעדי בכך הנקראת "רשות החנייה". יחידה זו מונה מנהלת ומזכירה במשרה מלאה כל אחת, כשמנהל היחידה כפופה ישירות למנהל אגף איכות הסביבה. לרשות החנייה אין פקחי תעבורה ובפועל מטעמי חסכון והתייעלות הפקחים העירוניים משמשים כפקחים רב תכליתיים ומבצעים גם את הפיקוח התעבורתי. למרות שהפקחים כפופים למנהלת מדור הפיקוח, יש למנהלת רשות החנייה סמכות להפעיל את הפקחים בנושאים הקשורים לחנייה. ההוראות מועברות, על-פי רוב, באמצעות מכשיר קשר אלחוטי או באמצעות מנהלת מדור פיקוח.

3. גבית קנסות חניה

בנוסף לכל דו"ח חניה שהוצמד לחלוץ הרכב נשלח שוב, במידה והנקנס לא שילם את הקנס, לאחר תקופה של כ- 3 חודשים דו"ח חניה.

להלן התהליך:

3.1. סוגי דו"חות חניה

פקחי העירייה מפיקים 2 סוגי דו"חות חניה. ההבדל בין השנים הוא הבסיס החוקי להטלתם כדלקמן:

סוג הדו"ח	המשמעות	הבסיס החוקי	עבירות בגינן ניתן הדו"ח
1. בררת משפט	בפני מקבל הקנס עומדת הברירה לשלם את הקנס או להישפט	חוק עזר לכפר-סבא (העמדת רכב וחניתו), תשל"ח - 1987.	הפרעה לתנועה, חניה ליד אבני שפה צבועות באדום לבן, כחול לבן ללא תו תשלום, חנית נכה ושאר האיסורים הקבועים בחוק.
2. בררת קנס	בפני מקבל הקנס עומדת הברירה לשלם את הקנס בלבד	חוק עזר לכפר-סבא (שימור רחובות), התשנ"ה - 1995	חניה על מדרכות

לכל פקח מונפק פנקסי דוחות חניה כך שבכל עת מחזיק הפקח בלא יותר מ-2 פנקסי חניה. הפקחים מוחתמים הן בעת קבלת פנקס הדוחות והן בעת מסירת הפנקס בעת סיום כל הדוחות שבו, על גבי טופס מיועד לכך. טפסים אלא נשמרים בתיק המיועד לכך. בסוף כל משמרת, כשנותרו דוחות חניה בפנקס, מפקיד פקח החניה את פנקס דוחות החניה במגרה הנושאת את שמו אשר בחדר מנהלת מדור פיקוח. הואיל ומספר דוחות החניה קבוע, והואיל ורשות החניה מבצעת רישום ניפוק וקבלה של פנקסי דוחות חניה, הכולל רישום מספרי דוחות יש, לדעת הביקורת, בקרה נאותה על השימוש בדוחות חניה.

3.2. גבית כספים ברשות החניה

נקנס המבקש לפרוע את חובו, יכול כאמור לבצע זאת גם במשרדי רשות החניה, בנוסף לאפשרות לשלם בדואר.

לדברי מנהלת רשות החניה, פנה בשנת 1997 מנהל אגף איכות הסביבה לגזבר העירייה בבקשה להוציא את הטיפול בגביית קנסות חניה מרשות החניה ולצרף אותה לגזברות העירייה. אולם הואיל וקנסות החניה מנוהלות על-ידי מערכת מחשב נפרדת בחר הגזבר להמשיך וקיים את גבית קנסות החניה במתכונת הנוכחית.

על-פי סעיף 189 לפקודת העיריות "כספים המתקבלים על-ידי העירייה או בכל דרך שהיא, יהיו קופה שתיקרא קופת העירייה".
האחריות לקופת העירייה מוטלת, על-פי סעיף 192 לפקודת העיריות, על גזבר העירייה.

מבדיקה שערכה הביקורת עולה כי לא נקבעו כללים להפעלת קופת העירייה לגבי קנסות החניה, ובפועל מנהלת רשות החניה את הקופה על-פי ראות עינה.

משיחה שקיימה הביקורת עם מנהלת רשות החניה נמצא שקופת העירייה המוחזקת ברשות מנהלת באופן הבא:

א. רישום ותיעוד קופה

המעוניין לשלם את חובו יכול לעשות כן, במזומן או בהמחאה, במשרדי רשות החניה או בדואר. כנגד התשלום מוצאת קבלה אשר המקור שלה נמסר למשלם. כדי לבחון את נאותות רישום ותיעוד פעולות קופה ערכה הביקורת (בתאריך 25.1.99 בשעה 12:45) בדיקת קופה. הבדיקה נערכה בנוכחות מנהלת רשות החניה. נבדקה כמות הכסף בקופה מול פנקס הקבלות, ונמצא שקיימת אי התאמה בין המזומנים (720 ש"ח) למעשה לבין סך הסכומים הנקובים בהעתיקי הקבלות (670 ש"ח). המשמעות לכך היא שרישום ותיעוד פעולות קופה אינן אמינות, היינו שאין וודאות שכל הכספים שמתקבלים אכן מדווחים. לדברי מנהלת רשות החניה לעתים היא נוהגת להוציא כספים לצרכים שונים, אך היא דואגת, בסופו של דבר, "לאזן את הקופה". בתגובה בכתב שנתקבלה אצל מבקר העירייה, הסבירה מנהלת רשות החניה כי לצרכים שונים, בגין פריטת כספים היא מכניסה מכספיה הפרטיים לקופה. הדבר אינו שונה בהרבה מהממצא שנכלל בדו"ח והדבר החמור הוא חוסר הפרדה בין כספי הקופה לבין הכספים הפרטיים.

לדעת הביקורת נוהג זה פסול מיסודו, היות ולא ניתן להשתמש בכספי קנסות החניה לצורכי היחידה השונים. ובודאי יש להפריד הפרדה מוחלטת בין כספי קופת הקנסות לבין כל כסף אחר.

ב. תשלום בהמחאות

כל נקנס יכול להסדיר את תשלום הקנס באמצעות המחאות. אין הקפדה על כך שהנקנס יפרע את החוב בהמחאות עצמיות שלו. כך שלמעשה ניתן לשלם בכל המחאה שהיא. כמו-כן לא נבדק החוסן הכספי של חותם המחאה מול הבנק. בנסיבות מסוימות עלול נוהג זה להקשות על גבית הכספים מכיוון שברגע שהמחאות חוזרות עובר הטיפול בחוב מהנקנס למשלם. היינו במקרה וההמחאה תחזור העירייה תנקוט בצעדים כנגד המשלם ולא כנגד הנקנס. גם אם אין לכאורה במעשה זה שום פגם ניהולי הרי בעצם הסטת הטיפול בעבריין לגורם אחר יש פגם ציבורי. הטלת קנס הנו אקט משמעותי, ולכן הסמכות להטלת קנסות מוקנת רק לגופים שלטוניים. מעבר לכך יש להתייחס כי החזר המחאות מלווה בהוצאה כספית משמעותית ע"י חיוב הבנק ישירות מחשבון העירייה.

כל המחאה דחוויה המתקבלת במשרדי רשות החניה נרשמת בפנקס "אישור קבלת המחאה דחוויה" ונשמרת במעטפה בתוך קופת העירייה אשר ברשות החניה.

מתוך רצון להקל על החייבים אשר עומק החוב הכולל שלהם עולה על 3 שנים, המבקשים להסדיר את חובם החליטה, בתאריך 7.1.98, מועצת העירייה לאפשר לחייבים להסדיר את פירעון החוב באחד משני הדרכים הבאות:

- א. לשלם את החוב ב- 12 תשלומים חודשיים שווים.
- ב. המבקש לשלם במזומן יזכה להנחה בגובה 25%

מנהלת רשות החניה איננה מודעת לקיום החלטה זו, בהעדר הנחיות ומתוך רצון לגבות את כספי הקנוסים מסכימה הנהלת רשות החניה, לבקשת המשלמים, לפרוס את החוב. בפועל הפריסה נעשית ללא חישוב ריבית והצמדה כמחויב בחוק, כך שפריסת החובות על אחד כמה וכמה פריסה של חובות שאינם עומדים בקריטריונים שקבעה כאמור מועצת העירייה מגדיל את הסיכון שהמחאות יחזרו מחד ומלווה בהפסד כספי הנגרם משינוי בשיעורי הריבית ובשחיקת כסף, מאידך.

לדעת הביקורת על גזבר העירייה להוציא הנחיות ברורות ומפורשות בנושא.

ג. הואיל, וכפי שעולה מנתוני בנק ישראל, מוסר התשלומים בארץ אינו גבוה, ומכיוון שהטיפול בהמחאות חוזרות כרוך בבזבוז משאבים (תשלום עמלות לבנקים, כ"א וכו') נהוג להתקין במשרדים המטפלים בגביית כספים מכשור אלקטרוני לבדיקת מצב חשבון המשלם. יתרה מזאת נהוג לאפשר לבעלי חוב לשלם את חובם באמצעות כרטיס אשראי, דבר המקטין את האפשרות שהתשלום לא יפרע. אכן מדור קבלת קהל (טלרים) במחלקת הגביה מצויד במכשירים מעין אלה.

ברשות החניה אין ציוד לבדיקת מצב חשבון המשלם למרות שמנהל אגף איכות הסביבה העלה בעבר בקשה להעביר את גבית קנסות החניה לגזברות או לסירוגין לאפשר לשלם קנסות חניה באמצעות בכרטיסי אשראי (ראה סעיף 3.2 לעיל) אך הצעותיו, נדחו ע"י גזבר העירייה. בהעדר ציוד מתאים לבדיקת מצב חשבון המשלם נאלצת רשות החניה, לטענת מנהלת רשות החניה לטפל במספר רב של המחאות חוזרות מידי שנה.

לביקורת לא ברור מדוע לא ניתן לרשות החניה לעשות שימוש בציוד הקיים במחלקת הגביה. המשמעות של העדר אפשרות לבדוק מצב חשבון הנה כאמור איבוד משאבים וסרבול עבודת רשות החניה. לדעת הביקורת המצב מחייב בחינה מחדש של כל הנוגעים בדבר ובעיקר של גזבר העירייה. ובלבד, שכל תשלום בהמחאה לרשות החניה ייבדק באמצעות מכשור כנהוג במחלקת הגביה. כמו-כן יש לשקול מחדש את אפשרות קבלת תשלומי קנסות חניה באמצעות כרטיסי אשראי.

תשלום בהמחאות דחויות .T

רשות החניה מתירה, כאמור לעיל, פריסת החוב באמצעות תשלום בהמחאות דחויות. מנהלת רשות החניה ממלאת עם קבלת ההמחאות אישור על קבלת המחאות דחויות שאת המקור היא מוסרת למשלם כנגד ההמחאות. ההמחאות הדחויות נשמרות במעטפה נפרדת מהמזומנים, בתוך הקופה. כאשר מגיע מועד פירעון ההמחאה מעבירה מנהלת רשות החניה את ההמחאה לקופה זאת תוך רישום קבלה, את המקור היא שולחת בדואר למשלם.

להלן הערות הביקורת לנוהג המתואר לעיל:

- (1) כאמור המחאות הדחיות אינן נרשמות בפנקס הקבלות, אלא בפנקס "אישור קבלת המחאה דחיה". כחלק מבדיקת הקופה בדק מבקר העירייה גם את רישום ההמחאות הדחיות. נמצא שקיימת אי התאמה בין הרישום בפנקס (21 המחאות) ובין מספר ההמחאות בפועל (24 המחאות). לדברי מנהלת רשות החנייה הואיל והיא מוציאה עם הגיע תאריך הפירעון של המחאה דחיה, קבלה רגילה, טופס "אישור קבלת המחאה דחיה" לא מהווה בקרה על קבלת המחאות דחיות.
- (2) עם הגיע מועד הפירעון, נרשמת קבלה לכל המחאה דחיה. מנהלת רשות החנייה שולחת את המקור של הקבלה במכתב למשלם. כך יוצא שהעירייה נותנת למשלם 2 אישורים על תשלום הקנס, אישור על קבלת המחאה דחיה וקבלה בעת פירעון ההמחאה.
- (3) כאמור במתכונת העבודה הנוכחית שולחת רשות החנייה עם הגיע מועד פירעון ההמחאות למשלם אשר שילם בהמחאה דחיה קבלה בדואר. כך יוצא שלא זו בלבד שהעירייה מנפקת למשלם אישור כפול על תשלום הקנס ולא גובה ריבית והצמדה בגין פריסת החוב, אלא היא מגדילה הוצאותיה בכך שהיא מוסיפה לעלויות הגביה גם את ההוצאות למשלוח קבלות. הואיל ורשות החנייה אינה מגבילה את המשלם במספר ההמחאות הדחיות יוצא שהעירייה נאלצת לשלוח למשלם במכתב קבלה על כל המחאה דחיה. מסקירה שערכה הביקורת עולה כי ישנם מקרים בהם העירייה שלחה למשלם 10 מכתבים ואף יותר.
- (4) נמצא שאין הגבלה, בפריסת חובות, על מספר ההמחאות הדחיות לתשלום קנס. לעתים פורסת רשות החנייה חוב ל- 12 תשלומים ואף יותר. הואיל וניתן לשלם בהמחאות שאינם בבעלות המשלם, ומכיוון שלא נבדק חוסנו הכספי של בעל ההמחאה, אי הגבלה למספר מקסימום סביר מגדיל את הסיכוי שהעירייה תאלץ לטפל בהמחאות חוזרות. לכך משמעות כספית, הואיל ועל כל המחאה שחוזרת משלמת העירייה עמלה ע"ס 12 ש"ח. עמלה זו מתווספת לחוב המשלם, אולם במקרים מסויימים, לדוגמא כשהעירייה נאלצת להטיל עיקול על נכסי בעל החוב, תשלום העמלה אינו מוחזר לקופת העירייה. על-פי נתוני הגזברות שהוצגו לביקורת עולה כי בשנת 1998 חזרו המחאות בסך כולל של 36,274. - ש"ח.

בתגובת מנהלת רשות החניה נאמר כי "ישנה הגבלה עד 10 תשלומים או במקרים אחרים 12 תשלומים ואך לא יותר מכך". דברי מנהלת רשות החניה מאשרים בעצם את ממצאי הביקורת המדברים על פריסת חובות למספר רב של חודשים ללא ביטחונות מספקים על ההמחאות האישיות המתקבלות, ללא כיסוי עמלות של המחאות חוזרות וללא גבית ריבית והצמדה כמקובל במקרה של פריסת חובות.

5. בהעדר כללים והנחיות ברורות לניהול הגביה נמצא שמנהלת רשות החניה נעתרת לעתים לבקשת המשלם ואינה מפקידה המחאות שהגיע מועד פירעון.

6. הואיל ואין ברשות החניה אמצעים לבדיקת מצב חשבון המשלם עלול להיווצר מצב בו העירייה מציגה אסמכתא (קבלה) כנגד המחאה שיכולת פירעונה לא ודאית (ראה סעיף 3.2 ג'). כדי להימנע מכך נהוג להדפיס על הקבלות את ההערה "בתוקף רק לאחר פירעון של ההמחאות". לדעת הביקורת יש לשקול יישום הערה זו.

מהממצאים שפורטו לעיל מסיקה הביקורת שקופת העירייה ברשות החניה אינה מנוהלת כקופה של כספי ציבור. העדר כללים והנחיה מחד והעדר בדיקות קופה מאידך גורמת בין היתר למנהלת רשות החניה לנהל את קופת העירייה ברשות החניה באופן המנוגד לכללי מינהל תקין. הואיל ולדברי מנהלת רשות החניה אף גורם בעירייה לא הדריך אותה לגבי הדרך בה יש לנהל קופה, ומכיוון שגזבר העירייה האחראי ע"פ חוק לקופת העירייה לא הנחה את עובדי רשות החניה מחד ולא עורך בדיקות ניהול קופה מאידך, המשמעות לליקוי זה הנה העדר בקרות על ניהול המחאות ומזומנים ברשות החניה.

ה. הפקדות בבנק

כשלדעת מנהלת רשות החניה כמות המזומנים בקופה גדול דיו היא מרכזת את הקבלות ומתעדת זאת בטופס. לאחר מכן היא ניגשת לסניף בנק מזרחי ומפקידה בו את הכסף בחשבון הבנק של העירייה. העתקים של אישורי הפקדה ושל טופס ריכוז קבלות נשלח לגזברות העירייה. לדברי מנהלת רשות החניה "אחת לשבוע לערך מתקיימת הפקדה".

לדעת הביקורת יש מקום לשקול קביעת נהלים ברורים לניהול קופה ובין היתר על הגזברות לקבוע את סדרי הפקדת מזומנים בבנק.

הטיפול בהמחאות שלא כובדו .1

המחאה חוזרת נשלחת מהבנק אל גזברות העירייה, המעבירה את הטיפול לרשות החניה. למשלם נשלחת הודעה על כך, בדואר רשום, בחתימת היועצת המשפטית. במידה ותוך שבועיים החוב לא נפרע, מעבירה רשות החניה את הטיפול לחברת מ.ג.ע.ר המספקת שירותי אכיפת גביה למחלקת הגביה. חברת מ.ג.ע.ר מנסה להגיע להסדר עם החייב, שבסופו מופנה בעל החוב להסדיר את חובו במשרדי רשות החניה. במידה והמאמצים להגיע להסדר כשלו, נוקטת חברת מ.ג.ע.ר בצעדי עיקול/הוצאה לפועל כנגד החייב.

עיריית כפר-סבא, החל מ- 3/98, התקשרה עם חברת מ.ג.ע.ר לביצוע שירותי אכיפת גביה, המפעילה לצורך זה מרכז תשלומים. מבקר העירייה דווח על ליקויים רבים הנוגעים לדרך ואופן התקשרות העירייה עם חברת מ.ג.ע.ר (ראה דו"ח מבקר העירייה מס' 22). התמורה שמשלמת העירייה בעד שירותי האכיפה שמבצעת חברת מ.ג.ע.ר נקבע כאחוז מסכום החוב.

בסיום תהליכי הוצאה לפועל/עיקול נפרע החוב, על-פי רוב בחלקו, במרכז התשלומים שמפעילה חברת מ.ג.ע.ר, ומשם כספי החייב עוברים לגזברות העירייה. חברת מ.ג.ע.ר מדווחת טלפונית לרשות החניה שהחוב נפרע. רשות החניה מעדכנת את רשומת הנקנס במחשב שהחוב נפרע.

להלן הערות הביקורת:

- (1) **רשות החניה מעדכנת את מצב החשבון של בעל החוב על סמך הודעה טלפונית של קבלן חיצוני. המשמעות לכך הנה כפולה, מחד מתבצע רישום בספרי תאגיד ללא אסמכתא בכתב, ומאידך חסרה שליטה במערך הבקורות המאפשרת להעלים הכנסות. במצב הקיים חברת מ.ג.ע.ר יכולה לגבות כספים מחייבי קנסות חנייה ולדווח טלפונית לרשות החניה שהחוב שולם. הואיל והגזברות אינה עורכת השוואה בין הרישום התקבולים שהיא מקיימת לבין זו שרשות החניה מנהלת, ומכיוון שהגזברות לא בודקת את רישומי הנח"ש שמנהלת רשות החניה, יתכן והכנסות שירשמו ברשות החניה על בסיס שיחת טלפון בלבד, לא יעברו לגזברות.**
- (2) **הביקורת תוהה מה הטעם בקיום הסכם התקשרות לאכיפת הגביה מקנסות חניה עם חברת מילגם כאשר הטיפול בהמחאות החוזרות עובר לחברת מ.ג.ע.ר.**
- (3) **עמלת המחאות החוזרות מצורפות לחוב המשלם. כך שהוראת החיוב החדשה כוללת את הקנס ואת עמלת המחאה החוזרת (ראה סעיף 5.2). הואיל ולפי הנוהג הטיפול בהמחאות חוזרות עובר לחברת מ.ג.ע.ר, המתוגמלת על בסיס אחוז מסך החובות אותם היא גובה, יוצא שהעירייה משלמת יותר על הגביה.**

לדעת הביקורת, באם בחר גזבר העירייה לטפל בהמחאות חוזרות דווקא על-ידי חברת מ.ג.ע.ר ולא על-ידי לחברת מילגם לה יש עם העירייה הסכם אכיפת הגביה מקנסות חניה (ראה סעיף 5.1 בהמשך), אזי יש לשקול הוצאת עלויות ריבית הצמדה ועמלות מבסיס התגמול.

א. אבטחת קופה

כספי קנסות החניה המשולמים נשמרים בקופה מיטלטלת ממתכת. במהלך יום העבודה הקופה נשמרת בארון עץ. המפתח היחיד של הקופה נמצא בידי מנהלת רשות החניה, הנשמר במגרת שולחן מנהלת רשות החניה. בסיום העבודה מעבירה מנהלת רשות החניה את הקופה לכספת הממוקמת במשרדו של מנהל האגף לאיכות הסביבה. המפתח לכספת נשמר כדרך קבע במגרה הממוקמת בשולחן מנהל אגף איכות הסביבה. לביקורת לא ברור מה הטעם בשמירת כספים בכספת אם המפתח לכספת אינו נשמר כראוי. מה גם שהמפתח לכספת שניתן לזיהוי על נקלה.

לדעת הביקורת על גזבר העירייה להוציא הנחיות בנדון ובלבד שהמפתח לכספת ישמר במקום מוגן.

במהלך יום העבודה קופה נשמרת במגרה הממוקמת בשולחנה של מנהלת רשות החניה. בעת קבלת תשלום קנסות חניה מוצאת הקופה מהמגרה ומונחת על שולחן מנהלת רשות החניה. הואיל ובמשרדי רשות החניה לא מותקנים אמצעי ביטחון אלקטרוניים כדוגמת לחצן מצוקה ו/או אמצעי מיגון כל שהוא אחר, ומיכוון שלא נקבעו סדרי אבטחה, הביקורת קובעת שקופת העירייה איננה מוגנת כנדרש בחוק.

לדעת הביקורת על גזבר העירייה בשיתוף עם קב"ט העירייה ומנהל אגף איכות הסביבה לקיים דיון בנושא ולהנחות את הגורם המקצועי לקבוע סדרי ביטחון נאותים לקופת העירייה אשר ברשות החניה.

דו"חות החניה 3.3

לצורך עבודתה מחזיקה רשות החניה בטופסי דו"חות החנייה. דו"חות החניה נשמרים בארון קיר נעול, כשהמפתח מצוי רק בידי מנהלת רשות החניה. לפני שמלאי דו"חות החניה אוזל, עורכת מנהלת מדור חנייה הזמנה לדו"חות חניה הנחתמת על-ידי מנהל אגף איכות הסביבה.

דו"חות חניה נכללים בהגדרת החוק כטופס בעל ערך כספי. על-פי תקנות העיריות (שמירת טפסים בעלי ערך כספי), תשכ"א - 1961 (להלן התקנות). על-פי התקנות חייבת עירייה לנהוג בטפסים בעלי ערך כספי באופן הבא:

- (1) ע"פ סעיף 2 לתקנות תמנה העירייה אחד מעובדי העירייה לאחראי על טופסי העירייה (להלן האחראי).
- (2) העירייה לא תזמין הדפסה של טופס ללא אישור האחראי והגזבר.

3. העירייה לא תזמין הדפסה של טופס אלא אם בעל בית הדפוס התחייב כלפיה, בכתב, להשמיד כל טופס לרבות טפסים מקולקלים או מיותרים שנשאר ברשותו, ולמסור לעירייה הצהרה בכתב על השמדה טפסים כאמור.
4. לא יקבל אדם טפסים שהודפסו בבית הדפוס זולת האחראי.
5. לא יונפקו טפסים אלא על-ידי האחראי. לא ינפק האחראי טפסים אלא תמורת קבלה מתאימה ולאחר שרשם בפנקס הטפסים את דבר הניפוק.
6. הטפסים יאוחסנו בארון מיוחד במשרדי העירייה, בארון ברזל עם מנעול או בארון שיש בו סידורי בטחון מתאימים שקבע הגזבר. המקום בו יאוחסנו הטפסים יהיה נעול בכל עת, פרט לשעה שמוציאים טפסים או מכניסים טפסים לאחסון.
- מבדיקה שערכה הביקורת נמצא שאף לא אחת מהוראות החוק הללו מקוימות. ראש העיר לא מינה אחראי לטפסים, ודו"חות חנייה לא נשמרים ומנופקים כפי שמורה החוק. עוד נמצא שהעירייה לא החתימה את בית הדפוס על הצהרה בה הוא מתחייב להשמיד כל טופס של העירייה שנשאר ברשותו.**

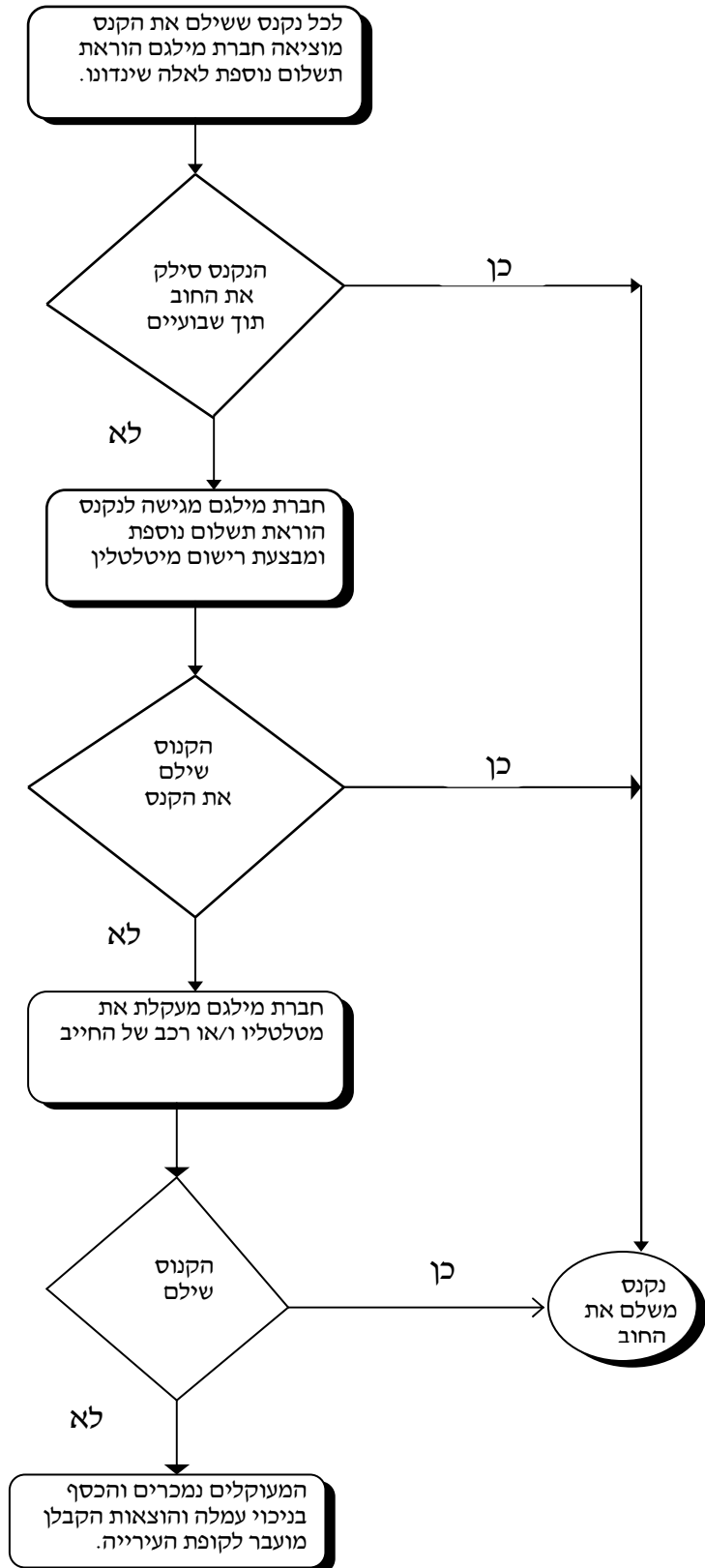
4. אכיפת הגביה

בעקבות בעיות בהם נתקלה העירייה באכיפת גביה של קנסות חניה, היא החליטה על הוצאת פונקצית האכיפה לקבלן חיצוני. לאחר בחינת ההצעות הזוכות במכרז של החברה למשק וכלכלה בחרה העירייה בחברת מילגם לביצוע אכיפת הגביה של קנסות חניה.

4.1 ביצוע האכיפה ע"י חברת מילגם

כאמור הטיפול בעברייני תנועה שלא נאות לשלם את הקנס תוך התקופות שצויינו לעיל עובר לחברת מילגם.

להלן הדרך בה מטפלת חברת מילגם בעבריינין :

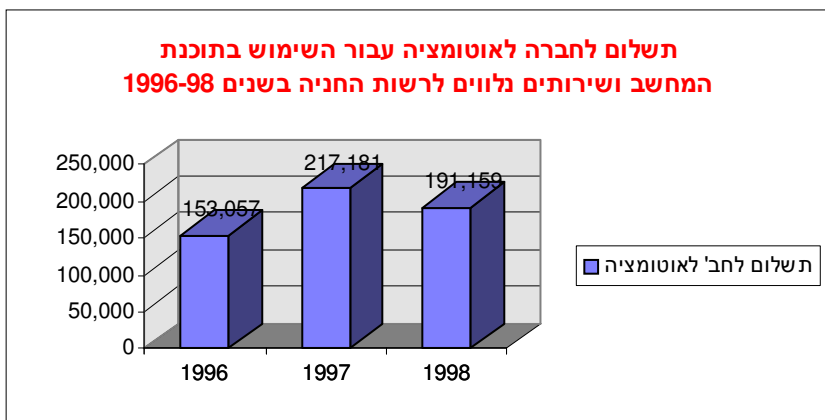
4.2. הקשר עם החברה לאוטומציה

ניהול הטיפול בקנסות חניה מבוצע בעזרת תוכנה של החברה לאוטומציה. מסוף המחשב ברשות החניה מחובר ישירות (ON LINE) למחשב הראשי של הברה לאוטומציה. התקשרות מעוגנת בהסכם מסגרת והתעריפים לפעולות השונות קבועות בתעריפי החברה לאוטומציה, זאת בנוסף לדמי השימוש בתוכנה.

להלן השירותים הנוספים על דמי השימוש שמשלמת העירייה לחברה לאוטומציה:

- א. הלבשת מידע - השלמת פרטי בעל הרכש על-ידי העברת קובץ החיבים המוקלד ברשות החניה למחשב משרד התחבורה.
- ב. העברת קלטת נתונים לבית הדפוס.
- ג. עריכת דו"חות - רשות החניה זקוקה כדי לקיים מעקב אחר ההכנסות מגבית דו"חות חניה להפקת דו"חות מחשב. הואיל ותוכנה גבית קנסות חניה מאפשרת מתכונות מצומצמות מאוד להפקת דו"חות, נאלצת רשות החניה להזמין הפקת דו"חות מחשב מהחברה לאוטומציה. חישוב עלות הפקת הדו"חות קבוע בנוסחה מספר שורות כפול תעריף לשורה (0.20 אגורות).

בשנים 1996-98 שילמה העירייה לחברה לאוטומציה עבור שימוש בתוכנת המחשב ושירותים נלווים סכום של 561,397.561 ש"ח, לפי הפירוט הבא:

5. ההתקשרות עם חברת מילגם

בתאריך 16.7.97 חתמה העירייה חוזה, לאכיפת קנסות חניה, עם חברת מילגם. על-פי סעיף 4 לחוזה תקופת ההתקשרות היא ל- 6 חודשים, המוגדרים כתקופת ניסיון. לפי סעיף 4ב' להסכם "עם תום תקופת ההסכם תשקול העירייה ותחליט אם ברצונה להאריך את החוזה בתקופה נוספת". אכן בתאריך 5.5.98 האריכה העירייה את החוזה בעוד 6 חודשים, "כתקופת ניסיון נוספת".
יוצא אפוא שהעירייה קיימה, בתקופה שבין פקיעת תוקף ההסכם (17.1.98) לתחילת חידוש ההסכם (5.5.98), קשרי עבודה עם חברת מילגם ללא הסכם בר תוקף.

גם בעת עריכת הביקורת נמצא שהעירייה מקיימת התקשרות עם חברת מילגם ללא הסכם הואיל ותוקפו של זה פג בתאריך 6.11.98.

ממצא זה, לדעת הביקורת, אינו עולה בקנה אחד עם כללי מינהל תקין, ולדעת הביקורת יש לפעול להאריך את החוזה ולדאוג שמקרים של העסקת קבלן ללא חוזה תקף לא ישנו.

5.1 הסכם ההתקשרות

הצלחת התקשרות בין עירייה לקבלן חיצוני תלויה במידה רבה בהסכם ההתקשרות. הסכם צריך בין היתר להגדיר אחריות לטיב העבודה של הקבלן מחד והתמורה ותנאים אחרים, מאידך.

בפרק המבוא המהווה חלק בלתי נפרד מההסכם נקבע, בית היתר, שהעירייה "ביררה ובדקה ומצאה כי החברה מיומנת ואמינה לביצוע פעילות אכיפה הדורשת יחסי אמון ושמירה על סודיות בכל הקשור לקבלת מידע לביצוע פעילות האכיפה על-פי הסכם זה". לביקורת לא ברור מדוע העירייה מוצאת לנכון לתת לחברה תעודת יושר והיא נוטלת אחריות על טיב החברה ושירותיה? באם סבורה העירייה שיש מקום לעגן בהסכם ההתקשרות את הסיבה לבחירת הקבלן אזי מדוע לא נקבע שהקבלן נבחר על סמך הצהרות החברה, המלצות וכו'.

לדעת הביקורת ככלל, על העירייה להימנע מלפרט בהסכמי התקשרות עם קבלנים את הסיבות שבגינן נבחר הקבלן, תוך מתן ציוני שבח לחברה עוד בטרם הפעלתה בעירייה. סעיף כזה עלול, במקרים מסוימים, להוריד מאחריות הקבלן והחליש את עמדת העירייה.

5.2 שיטת התשלום לקבלן החיצוני

אחד מהאלמנטים החשובים בקביעת מסגרת להתקשרות עם קבלנים חיצונים היא קביעת מערכת של תמורה הכוללת תמריץ ליעילות ואיכות. הואיל והקבלנים מעוניינים במיקסום רווחיהם, נהוג לקבוע את הבסיס להתקשרות על מכסות תפוקה קבועות שמעל למכסות אלה מתוגמל הקבלן באחוז מסוים מסך התוספת או ההכנסה/רווח הכולל.

בהעדר שיטת תמרוץ עלולים קבלנים למקסם את רווחיהם על-ידי חסכון במשאבים שהוא משקיע.

בהסכם ההתקשרות בין העירייה לחברת מילגם התמורה לביצוע השירות נקבע על בסיס תעריף + עמלה לכל פעולה שמבצע הקבלן. הווי אומר לא בדרך של קביעת תמריץ. הואיל והתגמול נקבע לפי מספר הפעולות שהקבלן מבצע לטיפול בנקנס, עשוי הקבלן להגדיל את מספר הפעולות בו הוא נוקט לאכיפת הגביה. במתכונת הסכם ההתקשרות מערכת היחסים בין העירייה לקבלן נשענת על הכללים הבאים:

- (1). ככל שהקבלן מפעיל יותר צעדים כלפי נקנס כך רווחיו גדלים.
- (2). רווחיו של הקבלן אינם מותנים בהצלחת גבית החוב מהנקנס.
- (3). התמורה בעד שירותי הקבלן משולמת על-ידי העירייה ללא קשר למועד ו/או הצלחת גבית החוב.

מסקנת הביקורת היא שמנגנון התגמול על-פי ההסכם בין העירייה לחברת מילגם, אינו יוצר קשר בין הצלחה לאי הצלחה של עבודת הקבלן, דבר הפוגע ביכולת העירייה למקסם את גביית הכספים המגיעים לה מכוח חוקי העזר הנוגעים בדבר.

5.3. התשלום לחברת מילגם עבור הוצאת התראות לפני עיקול לחייבים

ע"פ הסכם ההתקשרות של העירייה עם חברת מילגם, השלב הראשון בו נוקטת חברת מילגם הוא הוצאת מכתב התראה לפני עיקול, היינו העירייה משלמת לחברת מילגם 325 ש"ח, על פי החשבון 71 ש"ח הוצאה + 254 ש"ח עמלה, על הוצאת מכתב המתריע שאם הנקנס לא יסיר את חובו תנקוט העירייה נגדו בצעדי הוצאה לפועל. נוהל זה הופסק בראשית שנת 1999. בעקבות החלטה של מנהל אגף איכות הסביבה את מכתבי ההתראה לפני עיקול תוציא העירייה. בחישובי עלויות שלב הוצאת מכתבי התראה לפני עיקול בשנת ההתקשרות הראשונה עם חברת מילגם שילמה העירייה עבור 111 מכתבי התרעה סכום של 36,075 ש"ח. נמצא שהטיפול ב- 46 מיקרים (41% מכלל המיקרים שהועברו לטיפול חברת מילגם) שעלות הטיפול בהם הסתכמה ב- 14,950 ש"ח, הסתיים לאחר הוצאת מכתב ההתראה. היינו אם העירייה הייתה פונה לבעלי במכתב התראה לפני עיקול, סכומים אלא היו יכולים להיחסך מקופת העירייה.

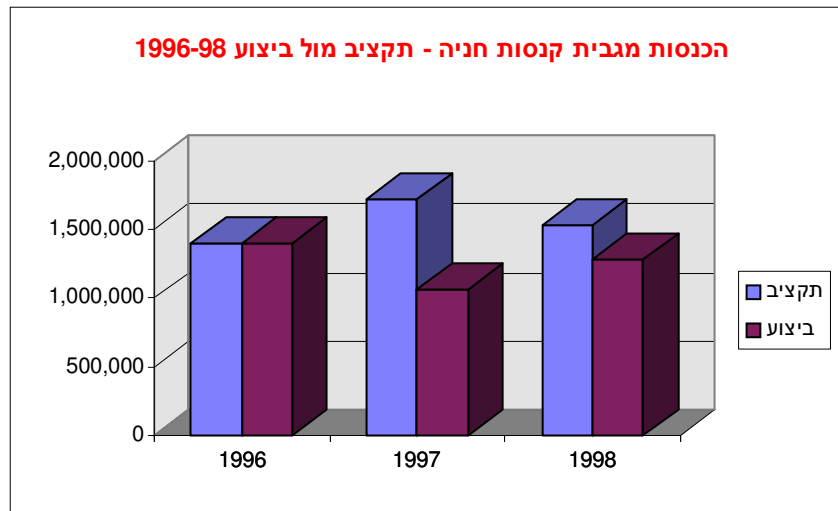
6. אפקטיביות הגבייה

הכנסות מקנסות חניה הסתכמו בשנת 1998 ב- 1,283,552 ש"ח. סכום הנמוך ב- 247,948 ש"ח (16%) מהתקציב אותה שנה. אף על-פי שתקציב הכנסות מגבית קנסות חניה עלה בהשוואה לשנת 1996 ב- 132,500 ש"ח (9%), הביצוע בפועל בין השנים 1996-98 ירד ב- 117,836 ש"ח (8%).

הכנסות מגבית קנסות חניה ביצוע לעומת תקציב

1998	1997	1996	
1,531,500	1,725,900	1,399,000	תקציב
1,292,597	1,062,846	1,401,388	ביצוע
238,903-	663,054-	2,388	הפרש
16%-	38%-	0%	הפרש ב- %

מעיון בנתונים עולה כי בשנים 1997 ו- 1998 ההכנסות בפועל מקנסות חניה היו נמוכות מהתקציב ב- 38% ו- 16% בהתאמה. זאת למרות שהציפיות להכנסות (התקציב) מגבית קנסות חניה עלו בשנים 1997 ו- 1998 בהשוואה לשנת 1996 ב- 23% וב- 9% בהתאמה. אומנם ניתן לראות כי ההכנסות בפועל מקנסות חניה גדלו בין שנת 1997 לשנת 1998 בכ- 22%, אך אין להתעלם מהעובדה שהציפייה בהכנסות כפי שמשקפת בתקציב, ירדה באותה תקופה בכ- 11%.

7. הערות המבוקרים לממצאי הדו"ח

א. בהערותיו לטיוטת דו"ח הביקורת אשר נשלחה להערות המבוקרים, מתייחס גזבר העירייה למספר נקודות כלהלן:

1. הביקורת מסכימה עם גזבר העירייה וזאת עובדה ראויה לציון כי מאז כניסתו לתפקיד נערכו שינויים ושיפורים במערכת הגביה. יחד עם זאת אין הביקורת מסכימה שגזבר העירייה שואב את סמכותו וגישתו לפעול בנושא כספי העירייה בכלל ובגביה בפרט מאיזה שהוא גורם בתוך העירייה (קרי ראש העירייה, מנכ"ל העירייה). פקודת העיריות מטילה על גזבר העירייה סמכויות נרחבות ביותר בכל הקשור לניהול כספי העירייה ובין היתר גבייתם.

2. הטיפול בהמחאות חוזרות נעשה באמצעות חברת מגע"ר וזאת על-פי המלצת גזבר העירייה. כפי שכבר צוין לעיל לגזבר העירייה סמכות ואחריות מקצועית לכל הקשור בניהול כספי העירייה וגבייתם. הביקורת העלתה את הסוגיה של הטיפול הכפול על-ידי חברת מילגם וחברת מגע"ר בהקשר ליעילות התהליך ולהוצאת הכספים המיותרת כתוצאה מתהליך זה.

3. דו"ח הביקורת מופנה כלפי כל גורם אחראי לנושא המבוקר וכאשר מדובר בנושאים הקשורים לכספי העירייה וגבייתם, אחריותו של הגזבר איננה מוטלת בספק ולדעת הביקורת היא צריכה למצוא ביטוי במערכת הדרכה והנחייה מתמדת לכל גורם אחר אשר מטפל באופן עצמאי בכספי העירייה.

לדעת הביקורת הסמכויות המוענקות בחוק לגזבר הם מספיקות אך אם מסיבות כאלה או אחרות הסמכויות האלה לא ברורות, על ראש העיר להוציא הנחיה מפורשת וגורפת לגבי אחריותו של גזבר העירייה בכל הקשור לכספי העירייה וגבייתם.

1. הערות מנכ"ל העירייה לממצאי הביקורת מובאים בנספח ג' לדו"ח. מאמצי העירייה לגביית קנסות חניה שלא שולמו לא נעלמו מעיני הביקורת.

הביקורת התייחסה לכך שהחלטות מועצת העירייה בנדון אינן מועברות לדרג המבצע וממילא אינן מבוצעות כלשונו. לדוגמא, להתייחסותו צרף מנכ"ל העירייה החלטת הנהלת העירייה מס' 111 מיום 29.12.97 (נספח ד') אשר אושרה בשינויים ובהסתייגויות במליאת מועצת העירייה, החלטה 483 מיום 7.1.98 (נספח ה'). על-פי החלטת מועצת העירייה מדובר אך ורק בחובות שגילם מעל שלוש שנים תוך מתן הנחה של 25% מהחוב למשלם במזומן בלבד. החלטה זו שונה כאמור מהחלטת ועדת ההנהלה.

בכל מקרה לגבי פריסת החובות לא צוין בהחלטת מועצת העירייה כי יש לוותר על ריבית והצמדה כנדרש בחוק.

כמו-כן התייחסה הביקורת לעובדה שלמרות קיום הסכם חוזי בין העירייה לבין חברת מילגם, חלק מהטיפול באכיפת גבית חובות מקנסות חניה מבוצע ע"י חברת מגע"ר, המספקת שירותי אכיפת גבית ארנונה וזאת ללא הסכם חוזי מוסדר (ראה דו"ח בנושא מחלקת הגביה).

8. סיכום והמלצות

השינויים הדמוגרפים ביחד עם הגידול ברמת החיים והשינוי בדפוסי התנהגות והמיקום של העיר כפר-סבא הפכו את רחובות העיר ומרכזיים למקומות שוק קי אדם. כפר-סבא הפכה למטרופולין המרכז ומנקז אליו תושבים מהישובים הסמוכים. במציאות כזו נדרשת הרשות העירונית, המופקדת ע"פ חוק על שמירת הסדר הציבורי, לטפל גם בנושא חניה. מכוח חוק עזר עירוני, יש לעירייה סמכות להטיל קנסות על בעלי רכבים שאינם מחנים את רכבם כחוק ובכך מפריעים לסדר הציבורי. מעבר להיבט המשמעותי, גבית קנסות החניה מהווה מקור הכנסה משמעותי לעירייה.

הממצא העיקרי העובר כחוט השני בדו"ח הביקורת הוא העדר מקצועיות בטיפול בגביית קנסות חניה. על היחידה המטפלת בגביית קנסות חניה שובצו אנשים חסרי ידע מקצועי בנושא גביה. לא נקבעו כללים, הנחיות ו/או נוהלי עבודה אשר יכולים להנחות את העוסקים במלאכה. יתרה מזאת, הגורם האחראי סטטוטורית לכספי העירייה, גזבר העירייה, לא קבע כללים כל שהם בנושא. בהעדר ידע ומומחיות אין פלא שנמצאו ליקויים בטיפול בגביית קנסות חניה. מעבר להנחיות ונהלי עבודה להפעלת יחידת גביה יש צורך בצידוד מתאים כגון תקשורת לבנק כדי לבדוק מצב חשבון, קורא המחאות אופטי, מכשיר לחיוב כרטיסי אשראי וכו'. על אף שיש בעירייה את הצידוד האמור ולמרות שלגזבר האחריות סטטוטורית לגביית קנסות חניה, גזברות העירייה לא מאפשרת למדור חניה לעשות שימוש בצידוד הנ"ל. לביקורת לא ברור כיצד גוף האחראי על כל כספי העירייה, לא מאפשר ליחידה המטפלת בכספי העירייה לעשות שימוש העומד לרשותו. המצב הקיים מחייב לדעת הביקורת בחינה של אופן גבית הכספים במדור חניה.

לאור האמור לעיל יש לדעת הביקורת לשקול העברת פונקציה זו לגזברות העירייה להידע, המומחיות והכלים לבצע גביה. אולם באם המצב נשאר בעינו אזי יש, זאת ללא דיחוי, לקבוע נוהלי עבודה מחד ולקבוע הסדרים המאפשרים למדור חניה לעשות שימוש בצידוד הנ"ל מאידך.

להלן המלצות:

- 8.1. מן הראוי יהיה כי גזבר העירייה יקבע כללים להפעלת קופת קנסות חנייה שברשות החניה (סעיף 3.2).
- 8.2. לגבי נושא פריסת חובות מקנסות חניה על מנכ"ל העירייה לפרסם לידיעת רשות החניה, הנחיות בהתאם להחלטת מועצת העירייה מיום 7.1.95 (סעיף 3.2 ב').
- 8.3. מומלץ לשקול הכנסת אמצעים כדי לאפשר בדיקת מצב חשבוננו של משלם החוב וכן לאפשר לשלם חובות באמצעות כרטיסי אשראי. ציוד כזה נמצא במחלקת הגביה ויש לבדוק כיצד מאפשרים לרשות חניה לעשות שימוש בצידוד זה (סעיף 3.2 ג').
- 8.4. רצוי לפרסם הנחיות ברורות ומפורטות בכל הקשור לאופן בו מתנהל הטיפול בהמחאות דחיות (סעיף 3.2 ד').

- 8.5. גזבר העירייה ישקול הוצאת נהלים לקביעת סדרי הפקדת מזומנים שבקופת רשות החניה לחשבון העירייה בבנק (סעיף 3.2ה')
- 8.6. יש לבחון את האופן בו מתקיים הטיפול בהמחאות שלא כובדו (סעיף 13.2ו').
- 8.7. גזבר העירייה יקבע בכתובים את סדרי אבטחת קופה, וינחה על שמירת מפתח הכספת במקום מוגן (סעיף 13.2ז').
- 8.8. על מנכ"ל העירייה, גזבר העירייה, קב"ט העירייה ומנהל אגף איכות הסביבה לקבוע סדרי בטחון נאותים לאבטחת קופת העירייה שברשות החניה.
- 8.9. יש להקפיד על שמירת הוראות החוק לטיפול בטפסים בעלי ערך כספי (ראה סעיף 3.3).
- 8.10. למען הסדר הטוב יש לחדש את ההסכם עם חברת מילגם ו/או לצאת במכרז חדש לבחירה מסודרת ותקינה של החברה אשר תטפל באכיפת גבית קנסות החניה (סעיף 5).
- 8.11. יש להימנע מאזכור הסיבות שבגינם נבחר הקבלן בחוזי ההתקשרות עמם תוך מתן לחברה במבוא לחוזה "תעודת יושר" על טיב החברה ושירותיה וזאת עוד בטרם התנסתה העירייה בעבודה עם החברה (סעיף 5.1).
- 8.12. יש לקבוע את השיטה לתגמול הקבלן על בסיס תמריצים, היינו יצירת קשר בין יעילות ואפקטיביות עבודת החברה ותוך התייחסות למידת הצלחותיה בגביית החובות (ראה סעיף 5.2).

נספחים

נספח א'אגף הכספים

ט"ו אדר, תשנ"ט
3 מרץ, 1999
אסמכתא: 18063

אל: מבקר העירייה

מאת: גזבר העירייה

שלום רב,

הנדון: דו"ח "רשות החניה" - הערותלסעיף 3.2:

אינני זוכר פניה של מנהל אגף איכות הסביבה משנת 1997. בשום מקרה צורת העבודה ברשות החניה אינה "בחירה של הגזבר".

גזבר העירייה אינו מעורב במערכת הגביה ברשות החניה. אגב, ביום 2.9.98 מכתב מס' 13477 (שצילומו רצ"ב) הודיע הגזבר למבקר העירייה בתגובה למכתבו לחבר מועצת העיר מר בני כברה שגביה בתחומים רבים בעירייה אינה נמצאת באחריותו המלאה. הדרך להעביר תחומי גביה לאחריות הגזבר היא לתת (בנוסף לאחריות) סמכות ונגישות לכוח האדם העוסק בנושאי הגביה ביחידות השונות.

להזכירך, מאז כניסתי לתפקיד ערכנו שינויים ושיפורים במערכות הגביה שבאחריות באופן קבוע ואין מניעה, למעט עניין הסמכות והגישה לפעול בנושא זה בתחומים נוספים. לדעתי מתבקשת בנושא זה פנייתך לגורמים האחראיים לרשות החניה שהם מנהל הרשות, ראש העיר והמנכ"ל.

לעניין הטיפול בהמחאות חוזרות יש כאן מעורבות שלי כאשר במסגרת בדיקה כוללת של הנושא והכנת נוהל מסודר לטיפול בהמחאות חוזרות הוריתי להעביר לטיפול היחידה לאכיפת הגביה (בשלב זה באחריות מגע"ר) זאת עד לסיום הכנת הנוהל שבכוונתנו גם לפעול להסדרתו כחלק מהליך ממוחשב במערכת הגביה. הגזבר לא "בחר לטפל בהמחאות חוזרות באמצעות מגע"ר ולא באמצעות מילגם" אלא בהתעורר בעיה שרשות החניה לא מצאה לה פתרון במסגרתה הציע הגזבר פתרון באמצעות כלים העומדים לרשותו.

לעניין חברת מגע"ר וצורת ההתקשרות עמה נראה לי לא תקין שהמבקר מצטט את עצמו מטיוטת דו"ח אחר שלו שתגובה עליה אנו מכינים במקביל כאילו ההתקשרות עם חברת מגע"ר אינה בסדר בטרם עיין המבקר בתגובת המבוקר ובטרם התקיים דיון ונקבע שהמבקר צודק בטענותיו.

לסיכום, נראה מוזר בעיני שדו"ח ביקורת של רשות החניה אינו מופנה כלפי מנהל הרשות או אלה הממונים עליו ועיקר הביקורת מופנית לגזבר שאין לו אחריות לתהליכי העבודה ברשות החניה ואין לו סמכות לקבוע ולהחליט לגבי הרשות (כמו לגופים נוספים בעירייה). עם זאת מסכים הגזבר שבמידה וינתנו לו סמכויות לטיפול בנושא ההכנסות ברשות החניה, בתרבות וכו' יטופלו כל ההערות בדו"ח המבקר ובמסגרת כוח האדם שיוקצה לעניין יגובשו סדרי עבודה תקינים כנדרש.

בברכה,

דני בוסטיין
גזבר העירייה

העתק: יצחק ולד - ראש העיר

נספח ב'אגף הכספים

י"א אלול, תשנ"ח
2 ספטמבר, 1998
אסמכתא: 13477

אל: מבקר העירייה

מאת: גזבר העירייה

שלום רב,

הנדון: גביית כספים מתושבים בדרך מקובלת

בשובי מחופשה מצאתי את חילופי המכתבים בינך לבין מנהל אגף התברואה כאשר בהתייחסותך לנושא הגביה מהציבור אתה טוען כאילו כל הגביה מהציבור מתבצעת באמצעות מח' הגביה.

מצאתי לנכון להפנות את תשומת לבך לעובדה שאין זה נכון. גביית תחומים רבים עדיין לא הועברה למח' הגביה ולמעשה אינה כלל באחריות אגף הכספים כגון:

1. אגף התרבות
2. חניה
3. נוער וספורט

לידיעתך.

בברכה,

דני בוסטין
גזבר העירייה

העתק: מר יצחק ולד - ראש העיר
מר בני כברה - חבר מועצת העיר
מר מאיר אלונים - מנכ"ל העירייה

נספח ג'

ה ה נ ה ל ה
מנכ"ל העירייה
 טל : 09-7649103-4

כ"ז ניסן, תשנ"ט
 13 אפריל, 1999
 תיק : 3-10/0
 אסמכתא : 18900

אל : מבקר העירייה

מאת : מנכ"ל העירייה

שלום רב,

הנדון : גביית קנסות חניה

אני מבקש להתייחס לחלק מן הממצאים בטיוטא, ויתרתם יתייחס הגזבר :

גביית דוחות חניה נחשבה לבעייתית. בעבר הרחוק הגביה נעשתה ע"י מניעת רשיון נהיגה לקנוס אשר לא שילם חובו. מאז בוטלה תקנה זאת נמנעו דרכים אחרות. פנייתנו לבית המשפט נדחתה מאחר ומדובר בברירת משפט - ויתר הקנוס על זכותו - אין בית המשפט מוכן לדון בעניין.

הציבור גילה כי אין אכיפה ואחוז הגביה ירד, בארץ כולה. ניסינו להביא לבית המשפט 5 עבריינים כבדים, אשר חבו חוב כבד, בדרישת מאסר על אשר לא שילמו את הקנס בברירת משפט. בית המשפט התלבט עת ארוכה בשאלה זאת, אך לבסוף לא מצאנו בה סעד.

בשלב זה הציעה לנו חבי "מילגם", שהיא זכיון של החברה למשק וכלכלה, לבצע אכיפה בדרך של עיקול, מכוח סמכויותיו של גובה הארנונה. בדקנו את הצעתם, והיא נמצאה נכונה משפטית. בדקנו אף את ניסיונם בעיר ראשל"צ, ומצאנו כי הדרך צלחה, ולפיכך פנינו למועצת העיר אשר אישרה ההתקשרות עם "מילגם".

אנו מווסתים את הפעולות, ומעבירים לחברה את כמות הדוחות אשר נראית לנו נכונה, ולפיכך יש שליטה על ההוצאות. "מילגם" גובה את רב הכסף מהקנוסים, ולפיכך יש לה תמריץ רציני לגבות. אך הוצאות בגין איתור, משלוח מכתבים וכו' משולמים על ידנו.

תהליך הגביה התמשך משום שרצינו ל"חוש" את העניין, אשר רבים פקפקו בהצלחתו. לפיכך טיפלנו תחילה רק בחייבים הכבדים, החייבים אלפי שקלים. לעניין זה התקיים אף דיון בהנהלה אשר סירבה לאשר "מבצע" ובו ביטול חלק מהקנס, אך התירה לנו לפרוס למספר תשלומים בעלי חוב כבדים.

/2..

- 2 -

מאחר וקשה מאד לגבות דוחות חניה, טוב לקבל שק דחוי מאשר לא לקבל תקבול כלל.

לפני מספר חודשים התפרסם פס"ד "בומבק". עו"ד בומבק זכה בטיעונו בבית משפט כי דוחות, בני 3 שנים ומעלה, אשר לא הוחל לגביהם בהוצל"פ בטלים. פסק דין זה גרם לפיגור נוסף, בגביית החובות הישנים. זאת הסיבה לכך שבשנה זאת ההכנסות היו פחותות מהצפוי. מצד שני פס"ד בומבק מהווה תמריץ לרשות לגבות, גם על ידי הוצל"פ, דוחות חניה גם אם אינם גבוהים, מאחר וקיים חשש לביטולם.

לפיכך, בתיאום עם מילגם, הוצאנו דרישות למאות חייבים, בדואר רשום. הניסיון שהצטבר עם 100 החייבים הראשונים, עומד לנו כיום בביצוע אכיפה מסיבית של דוחות החניה.

לסיכום אני מבקש להעיר כי אין מטרתנו הכנסות מקנסות חניה, אלא הרתעה מפני חניה במקום אסור.

הפעולות הנמרצות אשר עשינו כנגד החייבים הכבדים, כולל עיקול מכוניות, וההד אשר קיבלו פעולות אלה בעיתונות, נועדו קודם כל לאפשר תנועה בטוחה וחלקה.

בברכה,

מאיר אלונים
מנכ"ל העירייה

מצ"ב החלטת הנהלה בדבר פריסת התשלומים.

נספח ד'

פורום : הנהלה תאריך הישיבה : 29.12.97

מס' פרוטוקול : 29/13-8/97 מס' תיק : 1-5/6

מס' החלטה : 111

1. תוכן ההחלטה : ההנהלה ממליצה למצות את הטפול בדו"חות החניה בשיטת אכיפה, ואם נדרש גם עיקול, על-פי ההחלטה שהתקבלה במועצה. עם זאת, ממליצים להקל על חייבים אשר עומק החוב הכולל שלהם עולה על 3 שנים, או עולה על סך 3,000.- ש"ח, באחת משתי האופציות הבאות, ובלבד שיסדירו את התשלום כדלהלן :
2. פריסת כל הסכום שהצטבר ללא הצמדה וריבית, כנגד הפקדת שקים או אמצעי תשלום מקובלים אחרים, לטווח של עד שנה.
3. תשלום מיידי במזומן בהנחה של 25% מסכום החיוב המלא. כנגד חייב שלא יסדיר את חובו, ימוצה הטפול בדרכים החוקיות המקובלות.

נספח ה'

פירוס : מועצה
 תאריך הישיבה : 7.1.98
 מס' פרוטוקול : 77/13-8/98
 מס' תיק : 1-5/6, 3-9, 3-8
 נושא הדיון : אכיפת הגביה דו"חות חניה - מתן הנחות לחייבים
 מס' החלטה : 483

תוכן ההחלטה :

הוחלט לאשר את המלצת ועדת הכספים לעניין אכיפת הגבייה בדו"חות חניה - מתן הנחות לחייבים, בתנאים כדלקמן : חייבי דו"חות חניה, אשר עומק החוב שלהם מתחיל מעל 3 שנים, המבקשים להסדיר את חובם במלואו, זכאים לשלם את החוב ב- 12 תשלומים חודשיים שווים.

חייב כנ"ל המבקש להסדיר את חובו במזומן יזכה להנחה בגובה 25%.